

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A gépjárművek lefoglalásának szabályai a végrehajtási eljárás során II.

Szerző:

dr. Szendrák Dominika

Gyöngyös, 2018. július 23.

I. Bevezetés

Korábbi tanulmányomban a gépjárművek lefoglalására vonatkozó szabályokat a bírósági végrehajtás keretében ismertettem, jelen tanulmányban pedig a közigazgatási végrehajtás során érvényesülő új és speciális szabályokat mutatom be.

A mai modern világban szinte már minden család rendelkezik egy vagy több gépjárművel, ami egyrészt megkönnyíti, másrészt pedig megnehezíti a végrehajtási eljárásokat. Megkönnyíti, mivel ha az adós rendelkezik gépjárművel, azt a nyilvántartásokból a végrehajtó szinte már a végrehajtási eljárás kezdetén meg tudja állapítani, azonban ennek meghatározását követően meg is tud nehezíteni a végrehajtási eljárást, mivel a gépjárművek lefoglalására és értékesítésére speciális szabályok vonatkoznak.

A gyakorlatban ugyanakkor az adósok még mindig nincsenek azzal tisztában, hogy milyen lehetőségeik vannak abban az esetben, ha velük szemben végrehajtási eljárás indul és az adóhatóságtól érkezik egy olyan határozat, hogy lefoglalásra került a gépjárműjük. Nem egyértelmű a számukra, hogy a lefoglalást követően használhatják-e azt vagy sem. Tanulmányomban ezekre a kérdésekre, valamint a gépjárművek lefoglalása során felmerülő egyéb kérdésekre keresem a választ.

A korábbi tanulmányomban a bírósági végrehajtás során ismertetett módszer némi korrekcióval a közigazgatási végrehajtás során is alkalmazható. A közigazgatási végrehajtás során a gépjárművek lefoglalása esetében is első lépésként mindig az kerül tisztázásra, hogy gépjárműnek minősül-e az adott ingó dolog, utána pedig az kerül meghatározásra, hogy az adós gépjárművét le lehet-e egyáltalán foglalni, vagy az mentes a foglalás alól, és csak ezek tisztázását követően kerülhet sor magára a lefoglalásra. A bírósági végrehajtás során ezt követően lehet azt vizsgálni, hogy az adós használhatja-e tovább a gépjárművet, vagy sem, erre irányuló kérelmet előterjesztett-e az adós vagy sem, a közigazgatási végrehajtás során azonban ilyen szabályt nem találunk. Ekörben annak van jelentősége, hogy az adóhatóság a forgalmi engedélyt is lefoglalta, kivonatta a gépjárművet a forgalomból vagy sem. A közigazgatási végrehajtás esetén egy további speciális jogintézmény is szabályozásra kerül, mely az üzleti vagy üzemi vállalkozási tevékenységet folytató adósokra vonatkozik, mely jogintézményt tanulmányomban részletesen bemutatok.

II. Alkalmazandó jogszabályok

2018. évben a közigazgatási végrehajtást érintően elég sok jogszabály került módosításra, így ahhoz, hogy a részletszabályokat megismerjük, első lépésként azt kell meghatározni, hogy mely jogszabályt is kell alkalmazni az adott ügyben.

2018. január 1. napját megelőzően nem volt külön törvény, ami a közigazgatási végrehajtási eljárás során alkalmazandó szabályokat egységes szerkezetben taglalta volna. Az általános szabály az volt, hogy bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) rendelkezései képezik a végrehajtási eljárás általános szabályait, melyeket az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben (továbbiakban: régi Art.), valamint a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (továbbiakban Ket.) szabályozott eltérésekkel kellett alkalmazni. Ebben az esetben tehát több jogszabályt is meg kellett nézni, ha egy adott kérdésre kerestünk választ. Ezt a problémát a jogalkotó is felismerte, ezért 2018. január 1. napjával a szabályozás átalakult és megalkotásra került egy külön jogszabály, ami már - hasonlóan a bírósági végrehajtáshoz - egy helyen szabályozza az alkalmazandó szabályokat.

2018. január 1. napját követően indult és a megismételt eljárásokban a szabályozás lényegesen átalakult, a régi Art.-ot felváltotta az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: új Art.), míg a Ket.-et az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.).

A korábbi szabályozásban a végrehajtásra vonatkozó rendelkezések az adott jogszabályon belül voltak megtalálhatóak, az adott jogszabályban képeztek egy külön fejezetet, az Art.-ban a VII. fejezetben belül egy alfejezetet, míg a Ket.-ben a VIII. fejezet tartalmazta a végrehajtásra vonatkozó szabályokat. A jelenleg hatályos rendelkezés azonban koncepcionális változással is járt, mivel az Ákr. és az új Art. végrehajtási szabályokat már egyáltalán nem tartalmaz, a végrehajtási szabályok egy külön jogszabályban, az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvényben (továbbiakban: Avt.) kerültek szabályozásra, melyet a végrehajtási eljárás során elsődlegesen alkalmazni kell. Ugyanakkor az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárásban

az Avt. eltérő rendelkezésének hiányában az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.) és az Art. szabályait is alkalmazni kell, illetve amennyiben az Avt., az Air. és az új Art. nem rendelkezik eltérően, úgy a Vht. előírásait ezen eljárások során is alkalmazni kell. Elmondható tehát, hogy 2018. január 1. napját követően már létezik egy olyan általános végrehajtási kódex, ami kifejezetten a közigazgatás igényeihez igazodik, nem pedig a bírósági végrehajtási eljárás szabályait igyekeznek „ráhúzni” a közigazgatási végrehajtásra.¹

Az Avt. hatályra vonatkozó szabályai között rögzítésre került az is, hogy az Avt.-t kell alkalmazni az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság által megállapított és nyilvántartott fizetési kötelezettségek végrehajtása során, továbbá az azok kapcsán lefolytatandó fizetési kedvezményi eljárások során is. Emellett az Avt. hatálya alá tartozik mindazon döntések végrehajtása, illetve a végrehajtás során benyújtott fizetési kedvezményi kérelmek elbírálása, amelyek kapcsán a végrehajtás foganatosítása az általános közigazgatási rendtartás alapján az állami adó- és vámhatóság hatáskörébe tartozik. Ezen túlmenően előírja az Avt. alkalmazását az adók módjára behajtandó köztartozások behajtására irányuló eljárásokban is.²

Összességében elmondható tehát, hogy 2018. január 1. napja fordulópont volt közigazgatási végrehajtás területén, hiszen nem csak, hogy külön végrehajtási kódexben került szabályozásra az eljárás, hanem az is megállapítható, hogy a 2018-tól a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) általános végrehajtási hatósággá vált. Megfigyelhető azonban az is, hogy az adótartozások új végrehajtási szabályai többségében a korábbi szabályrendszeren alapulnak, de a rendelkezések átláthatóbbak lettek és több tartalmi változás is történt, melyek mind az eljárások gyorsítását és ésszerűsítését célozták meg.

A közigazgatási végrehajtási eljárás során jelenleg és korábban is a gyorsaság sokkal fontosabb szerephez jutott, mint a bírósági végrehajtás során, hiszen például egy hátralék beszedése érdekében foganatosítható cselekmények késedelmes teljesítése megnehezítheti a tartozás fedezetére szolgáló vagyonelemek felkutatását, amely így akár az egész eljárást veszélyezteti.

---

¹ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf

² Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény Indokolása (továbbiakban: Avt. Indokolása)

A gyorsaság szerepe ott is megfigyelhető, hogy a közigazgatási végrehajtás során nincs kötelező sorrendiség előírva az egyes végrehajtási módokra, szemben a bírósági végrehajtással. Bírósági végrehajtás során, ha az adós nem fizette meg a tartozását, a végrehajtó az adós munkabérét tiltja le elsőként, majd ezt követően kerülhet csak sor a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adóst megillető pénzösszeg végrehajtás alá vonására, és ha azt követően még mindig áll fenn tartozása az adósnak, csak a fentiek után van lehetősége a végrehajtónak ingó vagy ingatlanfoglalásra. Közigazgatási végrehajtás során is figyelemmel kell lenni arra, hogy elsődlegesen a munkabérre és a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre induljon el a végrehajtási eljárás, csak ezt követően legyen ingó foglalás, és csak végső esetben kerüljön sor az ingatlan lefoglalására, vagyis az arányosság és fokozatosság elvét a közigazgatási végrehajtási eljárás során is alkalmazni kell, de nincs kötelező sorrendiség.

Az Avt. is rögzíti, hogy a végrehajtás célja az, hogy az adós rendelkezési joga csak a szükséges legkisebb mértékben kerüljön korlátozásra, így a rendelkezésre álló végrehajtási cselekmények közül ezért azt kell fogantatosítani, amelyikkel e cél a leghatékonyabban érhető el. E korlátozás szem előtt tartásával a végrehajtást fogantatosító adóhatóság lényegében szabadon állapíthatja meg az adott esetben leghatékonyabb végrehajtási cselekményt, illetve dönthet egyidejűleg több cselekmény fogantatosításáról is.³

Az Avt. 2018. január 1. napján lépett hatályba, és akként rendelkezett, hogy a hatálybalépésekor folyamatban lévő végrehajtási eljárásokra is alkalmazni kell, ugyanakkor nem kellett alkalmazni a 2017. december 31-ig fogantatosított végrehajtási cselekmények ellen benyújtott jogorvoslati kérelmek elbírálása során. Ez azt jelenti, hogy 2018. január 1. napján folyamatban lévő, valamint az ezt követően indult végrehajtási eljárásokban is ezt a törvényt kell alkalmazni, nincs átmenet, az összes folyamatban lévő eljárásban az Avt. rendelkezései alkalmazandóak.⁴

Ezen szabályra figyelemmel tanulmányom további részében az Avt. rendelkezéseit mutatom be, figyelemmel arra, hogy a folyamatban lévő eljárásokban ezeket a szabályokat kell alkalmazni.

---

³ Avt. Indokolása

⁴ Az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (továbbiakban: Avt.) 128. § (1) és (2) bekezdés

III. Az ingóvégrehajtás általános szabályai

1. Az ingó fogalmának meghatározása

Hasonlóan a bírósági végrehajtáshoz, a közigazgatási végrehajtás során is fontos annak tisztázása, hogy mit is értünk az ingó dolog fogalma alatt. A közigazgatási eljárás során alkalmazandó jogszabályok, vagyis az Art. és az Ákr. nem határozzák meg az ingó fogalmát, egyedül a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban Szja. tv.) 3. § 30. pontja tartalmaz meghatározást. Eszerint ingó vagyontárgynak minősül az ingatlanok nem minősülő dolog, kivéve a fizetőeszközt, az értékpapírt és a föld tulajdonosváltása nélkül értékesített lábon álló (betakarítatlan) termést, terményt (pl. lábon álló fa).⁵

Miután a közigazgatásban alkalmazandó szabályok ennél bővebben nem szabályozzák a fogalmat, ezért megvizsgáltam, hogy a bírósági végrehajtás során alkalmazásra kerülő fogalmat lehet-e használni a közigazgatási eljárások során.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban Ptk.) a fenti szabályozáshoz hasonlóan határozza meg az ingó fogalmát. E szabályozás szerint minden ingónak minősül, ami nem ingatlan.

Fentiekből is látható, hogy azt, hogy mi minősül ingónak és mi ingatlanok - hasonlóan a Szja. tv. rendelkezéseikhez - alapvetően az dönti el, hogy az ingatlan-nyilvántartásba ingatlanként be van-e jegyezve vagy sem. Mivel a szabályozás abból indul ki, hogy valamennyi ingatlan szerepel az ingatlan-nyilvántartásban és nem támogat ingatlan-nyilvántartáson kívüli ingatlanforgalmat, az ingatlan-nyilvántartástól független fogalmának meghatározására nincs szükség. Természetesen ingatlanok minősül az önálló ingatlanokkal együtt annak alkotórésze (a lábon álló termés, a még ki nem vágott fa, a telekre épített épület stb.) is. Fentiek miatt az ingó dolog fogalmának önálló meghatározása nem szükséges, mert a dolgok vagy ingónak vagy ingatlanok minősülnek, ezért az ingatlan meghatározásával a jog az ingó fogalmát is megadja. Eszerint minden, ami nem ingatlan az

---

⁵ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban Szja. tv.) 3. § 30. pontja

ingó, függetlenül a méretétől, az elmozdíthatóságától (például egy vasmű óriási, önmagában fizikailag mozdíthatatlan kemencéje is ingó, ha egyébként nem minősül az alatta fekvő ingatlan alkotórészének).⁶

A fentiekből kiderül így az is, hogy mind a bírósági, mind a közigazgatási végrehajtási eljárás során alkalmazandó jogszabályok hasonlóan szabályozzák az ingó fogalmát, így annak eldöntése, hogy valami ingó dolognak minősül-e, az adott eljárási cselekménynél vizsgálendő, majd miután meghatározásra került, hogy ingónak minősül, csak ezt követően lehet azt eldönteni, hogy az lefoglalható-e vagy sem.

2. Az ingófoglalás általános szabályai

A közigazgatási végrehajtási eljárás során az ingófoglalás foganatosítására - szemben a bírósági végrehajtás során alkalmazandó szabályokkal - a végrehajtási eljárás megindításával egyidejűleg vagy azt követően bármikor sor kerülhet. Az Avt. szerint tehát a végrehajtási eljárás indulhat ingófoglalással is, de arra bármikor az eljárás során is sor kerülhet.⁷

Végrehajtás alá vonni - hasonlóan a bírósági végrehajtás szabályaihoz és korábbi tanulmányomban írtakhoz - csak az adós tulajdonát képező ingóságokat lehet. Azt, hogy mi képezi az adós tulajdonát a végrehajtónak a helyszínen kell megállapítania, melyből az következik, hogy elsődlegesen minden olyan ingóság lefoglalható, amely az adós birtokában van, kivéve, ha az adós minden kétséget kizáró módon (számla, szerződés, egyéb okirat stb.) igazolja, hogy az harmadik személy tulajdonát képezi. Emellett minden olyan vagyontárgy is lefoglalható, amely harmadik személy birtokában van ugyan, de valószínűsíthető, hogy az az adós tulajdonát képezi.

A végrehajtónak a tulajdonjog kérdésében a foglaláskor kell döntenie, ezért ha a foglalásnál az érintett harmadik személy nincs jelen és az adós sem tudja bemutatni azokat az okiratokat, amelyek a harmadik személy tulajdonjogát igazolják, az ingóságot a végrehajtó lefoglalja, s egyben annak

---

⁶ Csehi Zoltán / Faludi Gábor / Gárdos István / Gárdos Péter / Grafl Fülöp Gyöngyi / Kemenes István / Kisfaludi András / Lábady Tamás / Lenkovics Barnabás / Menyhárd Attila / Orosz Árpád / Szeibert Orsolya / Székely László / Tókey Balázs / Vékás Lajos / Weiss Emilia : Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez, Szerkesztette: Vékás Lajos / Gárdos Péter, Complex Jogtár

⁷ Avt. 43. § (1) bekezdés

tényét rögzíti a jegyzőkönyvben, hogy nem került olyan okirat bemutatásra, melyből megállapítható lenne, hogy az adós birtokában lévő ingóságnak más a tulajdonosa. Ha a későbbiekben kiderül, hogy a lefoglalt ingó nem az adós, hanem harmadik személy tulajdona, a harmadik személy a végrehajtást kérővel szemben végrehajtási igénypert indíthat.⁸

Azt követően, hogy megállapításra került egy ingó dologról, hogy az az adós tulajdonát képezi, szintén az következik, hogy megállapításra kerülhet, hogy az adott ingó végrehajtás alól mentes vagyontárgynak minősül-e vagy nem. A végrehajtás alól mentes vagyontárgyak vonatkozásában az Avt. nem tartalmaz rendelkezéseket, ezért e vonatkozásban a Vht. 90-96. §-aiban foglaltakat kell alkalmazni. Ekörben szintén csak a Vht. 90. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott, a mozgásában korlátozott adós gépjárművét említeném, mert a tanulmány szempontjából ez a mentes vagyontárgy bír relevanciával.

A vht. 90. § (1) bekezdés i) pontja egyértelmű, hiszen akként fogalmaz, hogy a mozgásában korlátozott adós gépjárműve mentes a foglalás alól. Ez azt jelenti, hogy csak az adós tulajdonában álló gépjármű lehet mentes a foglalás alól és csak abban az esetben, ha az adós mozgáskorlátozott. Ha a gépjármű az adós tulajdonában áll, de az adós nem minősül mozgásában korlátozott személynek, a gépjármű nem mentes a foglalás alól, ugyanígy nem mentes a foglalás alól az adós gépjárműve akkor sem, ha nem az adós, hanem az adós valamely közeli hozzátartozója minősül mozgásában korlátozott személynek.

A törvény által meghatározott mentes vagyontárgyak végrehajtás alá vonása az adós hozzájárulása vagy kifejezett kérése esetén is törvénytörtő.⁹

Az ingóságok lefoglalásának hatálya a foglalási jegyzőkönyvben történő összeírásukkal beáll, függetlenül attól, hogy a foglalásra az adóhatóság hivatali helyiségében, vagy a helyszínen kerül sor. Az ingóságon a foglalás elidegenítési és terhelési tilalmat keletkeztet, melynek következtében a lefoglalt ingóság elhasználása, elzálogosítása, elidegenítése, megsemmisítése vagy a végrehajtás alól más módon történő elvonása polgári jogi oldalról semmisséget, büntetőjogi oldalról pedig

---

⁸ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf

⁹ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf

bűncselekmény megvalósítását (zártörés) eredményezi.¹⁰

A végrehajtó a lefoglalt ingóságok értékét - hasonlóan mint a bírósági végrehajtás során - becsléssel határozza meg. A becstérték megállapításánál a forgalmi értékből kell kiindulni. Ha az adós kéri, vagy arra a lefoglalni kívánt ingóság speciális természete miatt szükség van, a végrehajtó a foglalásnál szakértő becst alkalmaz. Ezek a szabályok korábban is ekként voltak szabályozva, az Avt. ekörben módosítást nem hajtott végre, és elmondható az is, hogy a bírósági végrehajtás során is hasonló a szabályozás.

Új szabályként került azonban bevezetésre az, hogy az adóhatóság a lefoglalt ingóságot értékesítés céljából a foglalást követően haladéktalanul - az adós költségén - elszállíthatja, és a nyertes árverési vevőnek történő átadásig, foglalás alóli feloldásig vagy értékesíthetetlen ingóság esetében az adósnak történő visszaadásig, illetve karitatív célú hasznosításáig, vagy hulladékként történő megsemmisítésig megőrzi. Az ingóság elszállításának nem feltétele a Vht. szerinti zár alá vétel feltételeinek fennállása.

11

Ha az adóhatóság ezzel a lehetőséggel nem él, a lefoglalt vagyontárgyat az adós - a szállítási értesítőben megjelölt időpontig - az állaga megóvása mellett használhatja.¹²

Az Avt. egyik újítása így tehát az, hogy megfordítja a foglalást követő elszállítás lehetőségét. A korábbi szabályozás alapján a lefoglalt ingóságot a végrehajtó (a zár alá vétel esetét kivéve) a foglalás helyén hagyta, s azt az adós a foglalást követően az értékesítésre történő elszállításig használhatta. E rendelkezés célja az volt, hogy az értékesítésig az adósé maradjon még a birtoklás, a használat és a hasznok szedésének joga. Ez a kedvezmény a gyakorlatban sokszor nem jelentett érzékelhető előnyt az adós számára, viszont megnövelte a lefoglalt vagyontárgy elidegenítésével, elrejtésével, megrongálásával összefüggő értékesítési nehézségeket. Az új szabályozás - mely szerint haladéktalanul elszállításra kerül az ingóság - bevezetése a gyakorlati tapasztalatokon alapult, s így elősegítheti a hatékony eljárást.¹³

---

¹⁰ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf

¹¹ Avt. 46. § (1) bekezdés

¹² Avt. 43-46. §

¹³ Avt. Indokolása

Az Avt. rendelkezéseiből ugyanakkor az is megállapítható, hogy ez a szabály nem kötelező erejű, csak lehetőségként került szabályozásra, így az azonnali elszállításra vonatkozó szabálytól az adóhatóság eltérhet. Az eltérésre olyan esetekben kerülhet sor, amikor a lefoglalt ingóság elszállítása annak terjedelmére, súlyára vagy egyéb tulajdonságára tekintettel aránytalanul nagy költséggel vagy nehézséggel járna.

Amennyiben az adóhatóság nem él azzal a lehetőségével, hogy a lefoglalt vagyontárgyakat haladéktalanul beszállíttathatja, adós - a szállítási értesítőben megjelölt időpontig - az állag megóvása mellett használhatja. Az értékesítésre kerülő ingóságok az értékesítés helyszínére történő elszállításáról főszabály szerint a végrehajtónak kell gondoskodnia, de a felek megállapodhatnak arról, hogy pl. a lefoglalt ingóságot az adóhatóság által meghatározott helyre az adós szállítja el, vagy ehhez szállítóeszközt biztosít. Az elszállítás és tárolás költségei végrehajtási költségként az adóst terhelik.

IV. A gépjárművek lefoglalásának speciális szabályai

1. A gépjármű fogalmának meghatározása

Korábban sem a bírósági végrehajtás, sem pedig a közigazgatási végrehajtás során nem került meghatározásra a gépjármű fogalma, azokat egyéb jogszabályokból és a gyakorlat által elfogadott fogalmakból lehetett meghatározni. Az Avt. azonban szakít ezzel és az értelmező rendelkezései között, a 7. § 9. és 11. pontjában meghatározza a jármű és a gépjármű fogalmát is. Gépjárműnek minősül így az olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt; járműnek pedig a közúti szállító- vagy vontató eszköz minősül, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet is.¹⁴

Azzal, hogy meghatározásra került a gépjármű fogalma, nem csak a jogbizonytalanságot lehet elkerülni, de az adósok számára is egyértelművé és kézzel foghatóvá vált, hogy mit értünk jármű alatt és adott esetben mely járművek kerülhetnek lefoglalásra.

2. A gépjárművek lefoglalásának speciális szabályai

A járműfoglalásra az Avt. speciális szabályokat tartalmaz, melyek a 47. §-ban találhatóak.

Az adóhatóság a járművet a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján is lefoglalhatja, ha az adós a jármű tulajdonosaként van a nyilvántartásba bejegyezve, illetve ennek hiányában is, ha a jármű a házastársi közös vagyona tartozik.¹⁵

A végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldése mellett az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzése érdekében megkeresi a közlekedési igazgatási hatóságot. A hatóság köteles a felhívásnak haladéktalanul eleget tenni. Az adóhatóság a lefoglalt jármű forgalomból történő kivonása iránt legkésőbb az árverési hirdetemény kitérésével egyidejűleg intézkedik.¹⁶

---

¹⁴ Avt. 7. § 9. és 11. pont

¹⁵ Avt. 47. § (1) bekezdés

¹⁶ Avt. 47. § (1) bekezdés

A vállalkozási tevékenységet végző adós üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjárművére folytatott végrehajtást, az adóvégrehajtó a gépjármű lefoglalás foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével foganatosítja. Ha ez lehetséges, a gépjármű törzskönyvét is le kell foglalni. Ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizeti meg, az adóvégrehajtó a gépjármű forgalmi engedélyét is lefoglalja.¹⁷

Ha a lefoglalt járművet az adós az adóhatóság felhívására nem adja át, és az adós lakóhelyén (tartózkodási helyén) vagy székhelyén, telephelyén, fióktelepén az nem fellelhető, az adóhatóság az ismeretlen helyen lévő gépjármű feltalálási helyének megállapítása érdekében végzéssel tárgykörözést rendelhet el.¹⁸

A gépjárművek lefoglalása esetén sokszor az okoz problémát, hogy kit is kell tulajdonosnak tekinteni. A tulajdonos személyének megállapításánál a forgalmi engedély az irányadó, a gépjármű tulajdonosának azt kell tekinteni, akit a forgalmi engedélyben ilyen minőségben feltüntettek. Előfordulhat, hogy a tulajdonosváltás tényét a forgalmi engedélyben nem vezették át, sajnos azonban az adós által bemutatott adásvételi szerződés, amely szerint a gépjárművet időközben értékesítette, nem tekinthető olyan bizonyítási eszköznek, amely alkalmas a harmadik személy tulajdonjogának kétséget kizáró igazolására, ezért ilyen esetekben is lefoglalható a gépjármű, a vevő pedig igénypert indíthat az adóhatósággal szemben.

Helyszínen történő foglalás alkalmával a házastárs, illetve bejegyzett élettárs tulajdonában lévő gépjármű is végrehajtás alá vonható feltéve, hogy az nem képezi az ő külön vagyonát. Amennyiben a vásárlásra kölcsönt nyújtó pénzügyi intézmény a gépjárműre biztosítékként opciós jogot alapított, úgy a gépjármű törzskönyve nincs az adós birtokában, mert azt a pénzügyi intézmény magánál tartja mindaddig, amíg az adózó a vele szemben fennálló tartozását teljes mértékben ki nem egyenlíti. Ebben az esetben azonban a törzskönyv szerint az adós a gépjármű tulajdonosa, függetlenül attól, hogy a törzskönyv a hitelintézet birtokában van, így a gépjárművet le kell foglalni. Lízingelt gépjármű esetén a gépjármű a lízingbeadó tulajdonát képezi, tehát a lízingbevevő (adós) tartozásának

---

¹⁷ Avt. 47. § (2) bekezdés

¹⁸ Avt. 47. § (3) bekezdés

fedezeteként nem vonható végrehajtás alá.¹⁹

Miután tehát meghatározásra kerül, hogy kit tekintünk a gépjármű tulajdonosának, akkor van lehetőség a gépjármű lefoglalására.

Az Avt. fenti szabályozása - a Vht. szabályozását alapul véve - lehetővé teszi a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján történő lefoglalását, s e lehetőséget kiterjeszti az adós tulajdonában álló járműveken túl a házastársi közös vagyonba tartozó járművekre is.

A gyakorlatban sok problémát okozott, hogy a nyilvántartás alapján az adós házastársa tulajdonában álló, de a házastársi közös vagyonba tartozó jármű csak helyszíni eljárás során volt lefogalható, nyilvántartás alapján nem. Ezt a felesleges korlátozást szüntette meg az Avt. szabályozása, amikor is meghatározta azt, hogy ha a járműfoglalás indokolt és az adós a jármű tulajdonosaként van bejegyezve vagy az adós házastársa a tulajdonos, akkor a NAV a járműnyilvántartás adatai alapján is lefogalhatja a gépjárművet. Ha ezek a feltételek nem állnak fenn, akkor a foglalásra az általános szabályok szerint kerül sor, és a foglalásról a nyilvántartást vezető szervet is értesítik.

Fentiek mellett az Avt. tartalmazza a nyilvántartás alapján lefoglalt jármű forgalomból történő kivonásának legkésőbbi időpontját. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy abban az esetben, ha a jármű a foglalással egyidejűleg nem kerül elszállításra, akkor azt az adós az értékesítésig - a forgalomból történő kivonásig - használhatja, ugyanis ennek a használati jognak a gyakorlását zárná ki az, ha a jármű forgalomból kivonására a foglalást követően azonnal sor kerülne.

Összegezve elmondható, hogy az új szabályozás a korábbi ellentmondásokat igyekezett feloldani, egyértelművé tette, hogy az adóvégrehajtás során speciális szabályok érvényesülnek, melynek keretében megállapított külön szabályokat a járművek lefoglalására.

Az is megállapítható, hogy az adóhatóság a járművet a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján is lefogalhatja, ha az adós a jármű tulajdonosaként van a nyilvántartásba bejegyezve, illetve ennek hiányában is, ha a jármű a házastársi közös vagyonba tartozik.

---

¹⁹ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf

A gépjárműfoglalás általános szabályai kötelezővé teszik a forgalmi engedély és a törzskönyv lefoglalását is, megakadályozva ezzel az adóst a lefoglalt gépjármű további jogszerű használatában.

A foglalásról - ugyanúgy mint a bírósági végrehajtás során - foglalási jegyzőkönyvet kell felvenni, amiben a kötelező jegyzőkönyvi elemeken túl célszerű a gépjármű beazonosíthatósága érdekében több egyedi adat (rendszer, motorszám, alvászám, gyártási év, törzskönyv illetve forgalmi engedély lefoglalása esetén ezek száma) feltüntetése is.

A végrehajtási eljárás másik sarkalatos kérdése - csak úgy mint a bírósági végrehajtás során - a becsérték. Amit el lehet itt is mondani, az az, hogy az adós vagy más egyéb érdekelt a végrehajtó által megállapított becsértéket alacsonynak tartja, önmagában a végrehajtói intézkedés jogsértő voltának megállapításához nem vezethet. Mind az adóhatóság, mind pedig az adós érdeke, hogy a becsérték relatíve magas összegben kerüljön megállapításra - vagyis a tartozásból minél több térüljön meg -, ugyanakkor a túlzott becsértékű vagyonelemek árverésen történő értékesítésének esélye minimális, tehát a becsérték nagyban befolyásolja a megtérülést. A végrehajtó mindig az aktuális keresleti-kínálati viszonyok között köteles a vagyon értékesítésére.

A becsérték megállapítása a végrehajtás eredményességét tekintve fontos tényező. A végrehajtónak a foglalás alkalmával és a becsérték megállapításánál figyelemmel kell lennie arra vonatkozóan, hogy a lefoglalt vagyontárgy esetlegesen a követelés kielégítéséhez elegendő legyen. Ha árverésre kerül, az ingóság a végrehajtó vagy a szakértő által meghatározott érték lesz a kikiáltási ár.

3. A foglalás alól mentes gépjárművek

Foglalás alól mentes gépjárművek két csoportját tudjuk megkülönböztetni, mely két mentesség a bírósági végrehajtás során is érvényesül. Az egyik mentességi csoport a természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű, a másik pedig a mozgáskorlátozott adós gépjárműve.

A természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen (kizárólag a személy- és áruszállítási tevékenységhez szükséges) gépjárműve a 13/2001. (X. 10.) IM rendelet értelmében mentes a foglalás alól, ha nem éri el a becsértéke a rendeletben meghatározott összeget. A rendelet 2001. év óta hatályban van, így a korábbi tanulmányomban írt összeghatárok jelenleg is hatályosak, vagyis motorkerékpár esetében 150.000,-Ft, személygépkocsi esetében 1.2 millió Ft, autóbusz és tehergépkocsi esetében 3.5 millió Ft, nyerges vontató esetében pedig 5 millió Ft becsértékű jármű mentes a foglalás alól.

Amennyiben meghaladja ezt az összeget, úgy csak a gépjárművet és a törzskönyvét kell lefoglalni és ez utóbbit megküldeni a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak. A forgalmi engedély az adósnál marad, mert az értékesítésig használhatja a foglalkozása gyakorlásához a gépjárművet, viszont ez a kedvezmény kizárólag a természetes személy adóst illeti meg és csak 1 db gépjárműre vonatkozik.

A mentes járművek második csoportját a mozgásában korlátozott adós gépjárműve képezi. Ahogy már korábban is kitértem rá, ez a mentesség csak abban az esetben érvényesül, ha az adós mozgáskorlátozott, a részére kiállított, érvényes parkolási igazolvánnyal, ennek hiányában pedig az igényléséhez meghatározott szakvéleménnyel rendelkezik, s ő a gépjármű tulajdonosa is.

A gyakorlatban továbbra is nehézséget okoz az adósok számára, hogy a fenti esetben milyen kérelmet terjesszenek elő. Főszabály szerint, a foglaláskor a rendelkezésre kell állni valamilyen fenti dokumentumnak, hogy a végrehajtó a helyszínen meg tudja állapítani a mentesség fennállását. Amennyiben nem áll rendelkezésre dokumentum és a végrehajtó lefoglalja a gépjárművet, az adósnak egy lehetősége van, végrehajtási kifogást kell előterjesztenie, s egyben igazolnia is kell a mentességre való jogosultságot. A gyakorlatban ritkán fordul elő az, hogy az adós bemutat okiratokat, amik igazolják a mentességet, és ennek ellenére mégis lefoglalásra kerül a jármű, inkább abban az esetben kerül lefoglalásra, ha az adós okirattal nem tudja valószínűsíteni a feltételek fennállást.

Amennyiben tehát az adós mozgáskorlátozott személy és az ő tulajdonát képező gépjárművet foglalta le a végrehajtó, a végrehajtási kifogásban meg kell jelölni, hogy a végrehajtó azon magatartásával követett el jogszabálysértést, hogy a Vht. 90. § (1) bekezdés i) pontjában foglaltak ellenére lefoglalta a gépjárművet. Amennyiben azonban az adós tulajdonában van gépjármű, de az adós nem tudja azt

igazolni, hogy mozgásában korlátozott személy, azonban hozzátartozója vonatkozásában már igen (tehát az adós hozzátartozója minősül mozgásában korlátozott személynek) úgy nem érdemes végrehajtási kifogást előterjeszteni, hiszen a gyakorlat egyértelműen meghatározta, hogy ezen mentesség csak akkor állapítható meg, ha a gépjármű tulajdonosa a mozgásában korlátozott adós.

A bírósági végrehajtási eljárás során a Vht. lehetővé teszi az adós számára, hogy - meghatározott időben előterjesztett kérelem és a körülmények igazolását követően - az árverésig használja a gépjárművet. Ez a lehetőség azonban a közigazgatási végrehajtási eljárás esetében nem adott, ilyen lehetősége nincs az adósoknak.

Fentiekből megállapítható, hogy ezek a szabályok azonosak a bírósági végrehajtás során ismertetett szabályokkal, mindkét foglaltság aló mentes gépjármű-csoport esetén ugyanazokat a jogszabályokat kell alkalmazni. Egy különbség van a két eljárás között, mégpedig az, hogy a bírósági végrehajtás során az adós kérheti, hogy gépjárművét használhassa az árverésig, közigazgatási végrehajtás során ilyen kérelmet azonban nem tud előterjeszteni. Ennek az az oka, hogy az adóvégrehajtási eljárás során a gyorsaságnak fontos szerepe van, és az adóhatóság akár azonnal el is szállíthatja a gépjárművet, így a gyakorlatban nem lenne értelme ilyen kérelmeket előterjeszteni, mert a gépjármű nem lenne az adós birtokában.

4. A vállalkozási tevékenységet végző adós gépjárművére vonatkozó egyéb szabályozás

A közigazgatási végrehajtási eljárás során azonban egy speciális szabályozás is érvényesül, mely a vállalkozási tevékenységet végző adósok számára jelent egyfajta kedvezményt.

A vállalkozási tevékenységet végző adós üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjárművére folytatott végrehajtás esetén az adóvégrehajtó a gépjármű lefoglalását a foglalásnak a foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével fogantatosítja, illetve ha lehetősége van rá, akkor a gépjármű törzskönyvét is lefoglalja. Ugyanakkor nem kerül lefoglalásra a gépjármű forgalmi engedélye, ennek lefoglalására csak akkor kerül sor, ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizette meg. Ezen időtartam alatt - de legfeljebb a forgalmi

engedély lefoglalásáig - rendeltetésszerűen használhatja a tevékenysége végzéséhez a gépjárművet.²⁰

Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy az adós kap egy 6 hónapos halasztást, mely időszak alatt lehetősége van a tartozását kifizetni, ezen időszak alatt használhatja gépjárművét, forgalmi engedélyét nem veszik el.

Ez a lehetőség azonban csak vállalkozási tevékenységet végző adós számára jelent halasztást, és csak akkor, ha gépjárműve üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges.

Üzemi és üzleti gépjárműnek kell tekinteni azokat a gépjárműveket, amelyeknek a használatát a vállalkozó adós a könyvvitelében költségként elszámolja, érvényesíti, illetve amelyek az eszköz-nyilvántartásában szerepel. Emellett idetartoznak azok a gépjárművek is, amelyekről az adós e nyilvántartásokat ugyan nem vezeti, de azokat a jövedelemszerző tevékenysége tárgyát képező árunak, szolgáltatásnak az előállításához vagy értékesítéséhez használja.²¹

Fentiek alapján tehát a vállalkozási tevékenységet végző adós üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjármű esetében csak a törzskönyv foglalható le és nem lehet intézkedni a törvényben meghatározott ideig a gépjármű forgalomból történő kivonása iránt. A végrehajtó a gépjármű lefoglalást a foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével fogatosítja. Ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizeti meg, az adóvégrehajtó a gépjármű forgalmi engedélyét is lefoglalja. Eddig ezen kedvezmény kizárólag az adóvégrehajtás során érvényesült figyelemmel arra, hogy a rendelkezés adótartozás, adóvégrehajtó szóhasználatot alkalmazott. A módosítás célja, hogy ezen kedvezmény valamennyi adós és valamennyi jármű esetében alkalmazható legyen, ne csak az adózók gépjárműveire.²²

---

²⁰ Avt. 47.§ (2) bekezdés

²¹ http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet_szabalyai_20180413.pdf

²² Avt. Indokolása

V. Hasonlóságok és különbségek a bírósági végrehajtás és a közigazgatási végrehajtás során érvényesülő szabályok között

A bírósági és a közigazgatási végrehajtási eljárást általánosságban nem érdemes összehasonlítani, mivel a két végrehajtási eljárás jellege alapvetően különbözik egymástól. Azonban az egyes részletszabályok tekintetében, egy-egy terület vonatkozásában érdekes összehasonlítási alapot képeznek.

Az első fejezetben bemutattam, hogy megalkotásra került az Avt., aminek egyrészt az volt a jelentősége, hogy a végrehajtásra vonatkozó szabályok kikerültek az Art.-ból és a Ket.-ből, másrészt pedig az, hogy a közigazgatási végrehajtási eljárás során is legyen egy jogszabály, amely tartalmazza a végrehajtási szabályokat, csak úgy mint a bírósági végrehajtás során.

További hasonlóság a két terület között, hogy egyik jogszabály sem határozza meg az ingó dolog fogalmát, így az ingó fogalmának meghatározása egyéb jogszabályok alapján kerülhet sor, melyek akként határozzák meg az ingó dolog fogalmát, hogy minden ingónak minősül, ami nem ingatlan. Ténylegesen azonban az adott ügyben kell vizsgálni, hogy amit le akar foglalni a végrehajtó, az ingó dolog-e vagy sem.

A bírósági végrehajtás során a következő lépés az, hogy - miután meghatároztuk azt, hogy az adós tulajdonában álló dolog ingónak minősül, ezáltal az lefoglalható - a végrehajtó a végrehajtási költségek előlegezésére hívja fel a végrehajtást kérőt, majd ennek teljesítését követően 30 napon belül meg kell történnie az ingófogalásnak, hiszen a határidő rövidegével lehet azt megakadályozni, hogy az adós a vagyontárgyait kimentse a végrehajtás alól. A közigazgatási végrehajtás során ezzel szemben az ingófogalásra az eljárás bármely szakaszában sor kerülhet, nincs költségelőlegezés.

A lefoglalható ingók körét mind a Vht., mind az Avt. szabályozza, annak ellenére, hogy egyik jogszabály sem határozza meg az ingó fogalmát. Mindkettő végrehajtás során elsődlegesen azt kell vizsgálni, melyek azok az ingók amelyek az adós birtokában, illetve őrizetében vannak, majd azt kell vizsgálni, hogy ezek közül melyekről valószínűsíthető, hogy az adós tulajdonában vannak.

A lefoglalás kapcsán - hasonlóan a korábbi tanulmányomban rögzítettekhez - egy megdönthető vélelem került felállításra a bírósági végrehajtás során, melyet a közigazgatási végrehajtás során is alkalmaznak. Eszerint az adós birtokában, illetve őrizetében lévő ingóságok az adós tulajdonát képezik. E vélelmet meg lehet dönteni, vagy amennyiben az adós birtokában lévő ingóságon lévő jelből vagy más körülményből minden kétséget kizáróan a végrehajtó megállapíthatja, hogy az nem képezi az adós tulajdonát, a vélelem törvény alapján megdől. Erre csak és kizárólag akkor van lehetőség, amikor a foglalás megtörténik. Arra vonatkozóan, hogy milyen egyéb jel vagy körülményből lehet következtetni arra, hogy az ingó nem képezi az adós tulajdonát, szintén nincs egységes álláspont, az adott helyzetben a végrehajtónak mérlegelnie kell és a saját meggyőződése alapján dönteni.

A bírósági végrehajtás során a végrehajtónak a foglalás során azt kell elsődlegesen vizsgálnia, hogy mekkora a követelés, és így melyek lehetnek azok az ingóságok, amelyek a teljes követelést kielégítik. A felek által meghatározott értékből indul ki, amennyiben azonban nincs egyezés a felek között, úgy az ingó értékét becsléssel határozza meg. A gyakorlatban a felek ritkán tudnak megegyezni, hiszen mindkét félnek mások az érdekei, így a végrehajtó nagyon sok esetben kénytelen becsléssel meghatározni az ingó értékét. A végrehajtónak a becsléssel megállapított érték meghatározásakor az adott ingóság forgalmi árát kell alapul vennie, azonban meg kell vizsgálni a lefoglalásra kerülő ingóság használati fokát, illetőleg ismeretekkel kell rendelkezni a végrehajtónak a használt ingóságok értéke kapcsán is. Amennyiben a végrehajtó így nem tudja meghatározni egy ingóság értékét, már a foglalás során lehetősége van arra, hogy - amennyiben azt valamelyik fél kívánja - szakértő-becsüst vonjon be, és így kerüljön sor az ingó értékének meghatározására. Amennyiben a foglalást követően a jegyzőkönyv kézbesítésétől számított nyolc napon belül bármelyik fél kérelmére kerül bevonásra a szakértő-becsüs, úgy a szakvélemény ismeretében a végrehajtó a becsértéket módosíthatja.

A becsérték meghatározására a közigazgatási végrehajtás során is úgy kerül sor, hogy a végrehajtó a lefoglalt ingóságok értékét becsléssel határozza meg. A becsérték megállapításánál a forgalmi értékből indul ki, és ha az adós kéri, vagy arra a lefoglalni kívánt ingóság speciális természete miatt szükség van, a végrehajtó a foglalásnál szakértő becsüst alkalmazhat. Ha az eljárás bármely szakaszában adós kérésére kerül sor szakértő becsüs kirendelésére, akkor az adós a költség megelőlegezésre kötelezett.

A bírósági végrehajtási eljárás során kerülhetnek lefoglalásra olyan speciális ingóságok, melyek becsértékének megállapítására a Vht. külön rendelkezéseket tartalmaz, ilyen speciális szabályokat az Avt. nem tartalmaz.

Bírósági végrehajtás során miután az ingóság értéke meghatározásra került, az ingó lefoglalása azzal történik meg, hogy a végrehajtó azokat összeírja a foglalási jegyzőkönyvben. A foglalási jegyzőkönyv a helyszínen szokott elkészülni, azonban lehetőség van arra, hogy - amennyiben a végrehajtó a jegyzőkönyv elkészítésében akadályoztatva van - a jegyzőkönyvet máshol készítse el, de ebben az esetben fel kell tüntetni az elkészítés helyét és azt, hogy milyen okból nem a helyszínen készült el a jegyzőkönyv. A Vht. fontos szabályként rögzíti, hogy az adóst ki kell oktatni arról, hogy mit tehet és mit nem tehet az ingóságokkal, valamint figyelmeztetni kell a szabályok megszegésének következményeire is. Miután az adós tájékoztatása megtörtént, ezt szükséges a jegyzőkönyvben is rögzíteni. Evonatkozásban az Avt. is tartalmaz rendelkezést, melyek csak akkor érvényesülnek, ha az ingó az adós birtokában marad, amennyiben az ingó elszállításra kerül, ezen rendelkezésnek nincs gyakorlati jelentősége.

A Vht. szabályoz végrehajtás alól mentes vagyontárgyakat, melyeket az Avt. nem tartalmaz külön, így ekörben a Vht. szabályait kell alkalmazni. Ennek megfelelően nem lehet lefoglalni - még az adós beleegyezésével sem - azon vagyontárgyakat, amelyeket a törvény a végrehajtás alól mentesít. A Vht. a 90-96.§-ában sorolja fel taxatíván azokat a vagyontárgyakat, melyek mentesek a végrehajtás alól.

A lefoglalt ingóságok megőrzése is eltérően alakul a bírósági és a közigazgatási végrehajtás során. A Vht. rendelkezései alapján a lefoglalt ingóságokat az adós őrizetében kell hagyni, azonban az adós köteles a lefoglalt ingóság állagát megőrizni, ugyanakkor az ilyen módon birtokában maradt ingóságot használhatja, de csak rendeltetésszerűen, ilyen rendelkezést az Avt.-ben nem találunk.

Amennyiben a gépjárművek lefoglalása tekintetében keressük a hasonlóságot a két terület között, úgy elmondhatjuk, hogy mind a bírósági, mind a közigazgatási végrehajtás során a gépjárművek lefoglalására speciális szabályok érvényesülnek, és mind a két jogszabály szabályozza a gépjárművek lefoglalásának szabályait.

Az egyik legszembeütőbb különbség a két terület között, hogy míg a bírósági végrehajtás szabályai nem definiálják a gépjárművet, a gépjárművek fogalmának meghatározásához egyéb jogszabályok értelmező rendelkezéseit használja, addig az Avt. tartalmaz értelmező rendelkezéseket, melyek között meghatározza a jármű és a gépjármű fogalmát is.

Bírósági végrehajtás során a gépjármű lefoglalása esetén a végrehajtó köteles a forgalmi engedélyt és a gépjármű törzskönyvét is lefoglalni. Ha ez bármilyen okból nem lehetséges, a forgalmi engedély, illetve a törzskönyv lefoglalásának meghiúsulását és ennek okát a foglalási jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatát, valamint a lefoglalt forgalmi engedélyt és törzskönyvet megküldi a gépjármű-tulajdonos lakcíme vagy székhelye (ennek hiányában telephelye) szerint, külföldi lakóhellyel (székhellyel vagy telephellyel) rendelkező tulajdonos esetében pedig az üzemben tartó lakcíme vagy székhelye (ennek hiányában telephelye) szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak. Ha az illetékes hatóság nem állapítható meg, az okmányokat a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak kell megküldeni. Ha a forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása meghiúsult, a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból; a hatóság köteles e felhívásnak haladéktalanul eleget tenni. A végrehajtó a gépjárművet a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján is lefoglalhatja, ha az adós a gépjármű tulajdonosaként van a nyilvántartásba bejegyezve. A gépjármű értékesítése vagy átvétele után az új tulajdonos kérelmére az értékesítésről, átvételről készült jegyzőkönyv alapján a közlekedési igazgatási hatóság látja el a gépjárművet a forgalomban való részvételhez szükséges jelzésekkel és okmányokkal.

Közigazgatási végrehajtás során azonban a foglalás menete úgy néz ki, hogy miután megállapításra került az, hogy a járműfoglalás indokolt, a következő annak meghatározása, hogy a gépjármű az adós vagy házastársa tulajdonában áll-e. Ha erre a kérdésre igen a válasz, akkor a NAV a járműnyilvántartás adatai alapján foglalja le a gépjárművet, ha azonban a kérdésre nem a válasz, akkor a foglalásra az általános szabályok szerint kerül sor.

További hasonlóság a két terület szabályozása között, hogy mind a bírósági, mind a közigazgatási végrehajtás hasonlóan rendelkezik foglalás alól mentes járművekről, ugyanakként, hogy az Avt.

átveszi a Vht. szabályrendszerét, és nem határozza meg külön a foglalás alól mentes járműveket.

Bírósági végrehajtás során, ha az adós a végrehajtó felszólítására nem viszi be a járművet, akkor a Vht. alapján rendbírságot lehet vele szemben kiszabni, mely sok esetben nem éri el a célját, mert az adós a rendbírság hatására sem viszi be a járművet a végrehajtó irodájába, hogy az értesítésre sor kerüljön. Ebben az esetben a végrehajtó nem tehet mást, a Vht. nem ad egyéb lehetőséget a végrehajtó kezébe. Ezzel szemben a közigazgatási végrehajtás során, ha a lefoglalt járművet az adós az adóhatóság felhívására nem adja át, és az adós lakóhelyén (tartózkodási helyén) vagy székhelyén, telephelyén, fióktelepén az nem fellelhető, az adóhatóság az ismeretlen helyen lévő gépjármű feltalálási helyének megállapítása érdekében végzéssel tárgykörözést rendelhet el.

Mind a bírósági, mind a közigazgatási végrehajtási eljárás során előfordulhat az, hogy az adós annak ellenére rendelkezik a gépjárművel, hogy arra nem lenne jogosult. Ebben az esetben az adósnak nem csak a végrehajtási eljárás során érvényesíthető szankciókkal, hanem büntetőjogi jogkövetkezményekkel is számolnia kell. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 287. § (2) bekezdése alapján ugyanis zártörést követ el, aki a hatósági eljárás során lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolgot a végrehajtás alól elvonja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.²³

A hatósági eljárás során lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolog végrehajtás alóli elvonása a zártörés súlyosabban minősülő esete, mely minden olyan magatartást felölel, amelynek eredményeként megszűnik a hatóságnak a dolog feletti rendelkezési lehetősége. Az elkövető a kényszerintézkedésekkel érintett dolognak nem csupán a hozzáférhetőségét biztosítja, hanem azt a végrehajtás alól el is vonja, megvalósítja a dologgal kapcsolatos minden olyan rendelkezés (elhasználás, értékesítés, megsemmisítés, elrejtés stb.) amelynek folytán a dolog az előzetes kényszerintézkedés ellenére, ideiglenesen vagy végleg megszűnik kielégítési alap lenni, melyet a jogszabály súlyosabban büntet.²⁴

---

²³ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 287. §-a

²⁴ Hegedűs István / Juhász Zsuzsanna / Karsai Krisztina / Katona Tibor / Mezőlaki Erik / Szomora Zsolt / Törő Sándor: Kommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez, Complex Jogtár

VII. Összegzés

Jelen tanulmányomban a korábbi tanulmányom által meghatározott logikai sorrend alapján mutattam be a közigazgatási végrehajtási eljárás során az ingófogalás, s azon belül is a gépjárművek lefoglalásának szabályait. Részletesen ismertettem az alkalmazandó jogszabályokat, a jelenleg hatályos rendelkezéseket is, figyelemmel arra, hogy a 2018. január 1. napját követően indult ügyekben már ezeket a szabályokat kell alkalmazni.

A tanulmányom utolsó fejezetében részletesebben kifejtve a bírósági és a közigazgatási végrehajtás során érvényesülő szabályokat állítottam párhuzamba, hiszen korábban csak utaltam arra, hogy mely szabályok azok, melyek vonatkozásában a két jogterület között hasonlóság vagy eltérés található.

Összességében elmondható, hogy mind a bírósági végrehajtás, mind a közigazgatási végrehajtás sajátos eszközökkel dolgozik, a két jogterületet nehéz összehasonlítani, azonban a jelenleg hatályos szabályozás mindkét jogterület sajátosságait figyelembe veszi.

Felhasznált jogszabályok és irodalmak jegyzéke

- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény
  - Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
  - Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény
  - A közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
  - Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
  - Az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény
  - A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi
  - A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
  - A személyi jövedelemadóról szóló
-
- Az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény Indokolása
  - http://nav.gov.hu//data/cms448402/56_A_vegrehajtasi_eljaras_alapvet__szabalyai_20180413.pdf (2018.07.13)
-
- dr. Kóvágó Zoltán: Az adózás rendjének újraszabályozása, Adóvilág XXI. évfolyam, 13-14. szám
-
- Csehi Zoltán / Faludi Gábor / Gárdos István / Gárdos Péter / Grafl Fülöp Gyöngyi / Kemenes István / Kisfaludi András / Lábady Tamás / Lenkovics Barnabás / Menyhárd Attila / Orosz Árpád / Szeibert Orsolya / Székely László / Tókey Balázs / Vékás Lajos / Weiss Emilia : Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez, Szerkesztette: Vékás Lajos / Gárdos Péter, Complex Jogtár
-
- Hegedűs István / Juhász Zsuzsanna / Karsai Krisztina / Katona Tibor / Mezőlaki Erik / Szomora Zsolt / Törő Sándor: Kommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez, Complex Jogtár

